

Gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott – genomförande av det nya CBE- direktivet

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till de lagändringar som krävs för att genomföra EU:s nya direktiv om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott, det s.k. nya CBE-direktivet (prop. 2015/16:24).

Det ursprungliga CBE-direktivet genomfördes i svensk rätt genom ändringar i bl.a. lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete. Syftet med direktivet var att genom ett ökat informationsutbyte göra det lättare för myndigheter inom EU att följa upp trafikbrott som begås med fordon som är registrerade i en annan medlemsstat. Ändringarna trädde i kraft den 1 maj 2014. En kort tid därefter ogiltigförklarade EU-domstolen direktivet med motiveringen att det hade antagits på fel rättslig grund. Ett nytt direktiv har tagits fram, som i allt väsentligt överensstämmer med det ursprungliga direktivet. De föreslagna lagändringarna är en konsekvens av att direktivet har fått en ny rättslig grund och ett nytt nummer.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden5

 Gränsöverskridande informationsutbyte om
 trafiksäkerhetsrelaterade brott – genomförande av det nya CBE-
 direktivet.....5

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag7

 Propositionen7

Bilaga 2

Regeringens lagförslag8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott – genomförande av det nya CBE-direktivet

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete,
2. lag om ändring i lagen (2013:329) med vissa bestämmelser om skydd för personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:24 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 12 november 2015

På justitieutskottets vägnar

Annika Hirvonen Falk

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Andreas Carlson (KD), Lawen Redar (S), Pia Hallström (M), Ellen Juntti (M), Christina Örnebjär (FP), Runar Filper (SD) och Torbjörn Björlund (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2015/16:24 Gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott – genomförande av det nya CBE-direktivet. Förslaget är ett led i att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/413 av den 11 mars 2015 om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott, det s.k. nya CBE-direktivet.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott – genomförande av det nya CBE-direktivet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

I propositionen lämnar regeringen förslag till de lagändringar som krävs för att genomföra det nya CBE-direktivet (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/413 av den 11 mars 2015 om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott).

Det ursprungliga CBE-direktivet genomfördes i svensk rätt genom ändringar i bl.a. lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete. Syftet med direktivet var att genom ett ökat informationsutbyte göra det lättare för myndigheter inom EU att följa upp trafikbrott som begås med fordon som är registrerade i en annan medlemsstat. Lagändringarna trädde i kraft den 1 maj 2014. En kort tid därefter ogiltigförklarade EU-domstolen direktivet med motiveringen att det hade antagits på fel rättslig grund. Ett nytt direktiv togs fram, som i allt väsentligt överensstämde med det ursprungliga direktivet. Skillnaden mellan det ursprungliga och det nya CBE-direktivet är i huvudsak att den rättsliga grunden har ändrats från artikel 87.2 i EUF-fördraget (åtgärder för insamling, lagring, behandling, analys och utbyte av relevant information inom polissamarbete) till artikel 91.1 c i EUF-fördraget (åtgärder för att förbättra transportsäkerheten).

I det nya CBE-direktivet har bestämmelserna om dataskydd ändrats på grund av den nya rättsliga grunden. Till skillnad från det ursprungliga CBE-direktivet hänvisar det nya direktivet inte till dataskyddsrambeslutet (rådets rambeslut 2008/977/RIF av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete). Lagen (2013:329) med vissa bestämmelser om skydd för personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen, som genomför rambeslutet, är därför inte tillämplig på uppgiftsutbyte enligt det nya direktivet. I den lagen bör det därför enligt propositionen göras en ändring som klargör att uppgiftsutbyte enligt det nya CBE-direktivet inte omfattas av lagens tillämpningsområde. Ett motsvarande klargörande bör införas i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete. Vidare bör hänvisningen till det ursprungliga CBE-direktivet i lagen om internationellt polisiärt samarbete ersättas med en hänvisning till det

nya CBE-direktivet. Regeringen bedömer att några andra lagändringar inte behöver göras med anledning av det nya CBE-direktivet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte lett till några motionsyrkanden eller några andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformade och att de bör antas. Med detta föreslår utskottet att riksdagen antar de lagförslag som läggs fram i propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:24 Gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott - genomförande av det nya CBE-direktivet:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:329) med vissa bestämmelser om skydd för personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:343)
om internationellt polisiärt samarbete

Härigenom föreskrivs¹ att 1 b och 2 §§ lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 b §²

I lagen (2013:329) med vissa bestämmelser om skydd för personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen, och i föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till den lagen, finns det särskilda bestämmelser om behandling av personuppgifter som inom ramen för polissamarbete eller straffrättsligt samarbete har överförts från eller gjorts tillgängliga av

1. en stat som är medlem i Europeiska unionen (EU),
2. Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein,
3. ett EU-organ, eller
4. ett EU-informationssystem.

Om det i de författningar som anges i första stycket finns avvikande bestämmelser, ska de tillämpas i stället för bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till lagen. Detta gäller dock inte vid behandling av personuppgifter som

– utbyts eller har utbyts med stöd av rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet, *eller*

– hämtas eller har hämtats med stöd av rådets beslut 2008/633/RIF av den 23 juni 2008 om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) för sökningar för medlemsstaternas utsedda myndigheter och för Europol i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott.

– utbyts eller har utbyts med stöd av rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet,

– hämtas eller har hämtats med stöd av rådets beslut 2008/633/RIF av den 23 juni 2008 om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) för sökningar för medlemsstaternas utsedda myndigheter och för Europol i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/413 av den 11 mars 2015 om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2015:276.

eller

– *utbyts eller har utbyts med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/413 av den 11 mars 2015 om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott, i den ursprungliga lydelsen.*

2 §³

I denna lag avses med

– utländska tjänstemän: utländska polismän och andra utländska tjänstemän som har anmälts vara behöriga att utföra sådant gränsöverskridande arbete som avses i artikel 40 och 41 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (*Schengenkonventionen*),

– förföljande tjänstemän: utländska tjänstemän som förföljer en person på svenskt territorium enligt denna lag,

– svenska tjänstemän: svenska polismän, tulltjänstemän eller kustbevakningstjänstemän när de enligt lag eller annan författning har polisiära befogenheter,

– Öresundsförbindelsen: den fasta förbindelsen över Öresund som den definieras i artikel 2 i avtalet av den 6 oktober 1999 mellan Konungariket Sveriges regering och Konungariket Danmarks regering om polisiärt samarbete i Öresundsregionen,

– Prümrådsbeslutet: rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet,

– referensuppgifter: registeruppgifter som inte röjer identiteten på en person, antingen i form av en sifferbeteckning och ett fingeravtryck eller en sifferbeteckning och en DNA-profil från den icke-kodifierande delen av personens DNA,

– CBE-direktivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/82/EU av den 25 oktober 2011 om underlättande av ett gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott, och

– VIS-rådsbeslutet: rådets beslut 2008/633/RIF av den 23 juni 2008 om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) för sökningar för

– utländska tjänstemän: utländska polismän och andra utländska tjänstemän som har anmälts vara behöriga att utföra sådant gränsöverskridande arbete som avses i artiklarna 40 och 41 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (*Schengenkonventionen*),

– svenska tjänstemän: svenska polismän, tulltjänstemän eller kustbevakningstjänstemän när de enligt lag eller annan författning har polisiära befogenheter,

– Öresundsförbindelsen: den fasta förbindelsen över Öresund som den definieras i artikel 2 i avtalet av den 6 oktober 1999 mellan Konungariket Sveriges regering och Konungariket Danmarks regering om polisiärt samarbete i Öresundsregionen,

– Prümrådsbeslutet: rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet,

– referensuppgifter: registeruppgifter som inte röjer identiteten på en person, antingen i form av en sifferbeteckning och ett fingeravtryck eller en sifferbeteckning och en DNA-profil från den icke-kodifierande delen av personens DNA,

– CBE-direktivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/413 av den 11 mars 2015 om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott, i den ursprungliga lydelsen, och

³ Senaste lydelse 2015:276.

medlemsstaternas utsedda myndigheter och för Europol i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:329) med vissa bestämmelser om skydd för personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2013:329) med vissa bestämmelser om skydd för personuppgifter vid polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Lagen gäller inte för sådan behandling av personuppgifter som rör nationell säkerhet.

Lagen gäller inte heller för behandling av personuppgifter som görs eller har gjorts tillgängliga eller överförs eller har överförts genom

1. informationsutbyte som hänför sig till Schengens informationssystem (SIS),

2. informationsutbyte genom Tullinformationssystemet (TIS),

3. uppgiftsutbyte med stöd av rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prümrådsbeslutet), *eller*

4. åtkomst enligt rådets beslut 2008/633/RIF av den 23 juni 2008 om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) för sökningar för medlemsstaternas utsedda myndigheter och för Europol i syfte att förebygga, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott.

3. uppgiftsutbyte med stöd av rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prümrådsbeslutet),

4. åtkomst enligt rådets beslut 2008/633/RIF av den 23 juni 2008 om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) för sökningar för medlemsstaternas utsedda myndigheter och för Europol i syfte att förebygga, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott, *eller*

5. uppgiftsutbyte med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/413 av den 11 mars 2015 om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott (CBE-direktivet), i den ursprungliga lydelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.